

Reeta Aarnio: Maan kätkemät. Otava, 2008.

Mihin kirjaston seinään ilmestynyt erikoinen ovi vie? Siihen saa neljäsluokkalainen Liina vastauksen eräänä syksyisenä koulupäivänä. Maan kätkemät on ensimmäinen osa Reeta Aarnion jännittävää seikkailutrilogiaa, jossa yhdistyy mukaansatempaavasti tavallinen arkipäivä ja myyttisen kertomaperinteemme ainekset maahisineen, haltijoineen ja tonttuineen. Matka vie läpi porttien, mystisten taikakirjojen ja leijuvien kivien kohti maagista fantasiaseikkailua.

Kenelle? Menevä tarina kaappaa mukaansa ahmimisikäisen ja vanhemmankin lukijan. Suosittelemme kirjaa yli 9-vuotiaille tytöille ja pojille. Jos tykkäät Harry Potterista, tykkäät tästäkin.

TAIKALIEMIÄ

– Se oli yrttitietoa. Helakka pistää meidät välillä keräämään kasveja ja juuria ja pahkoja, ja sitten niistä keitellään kaikenlaisia liemiä ja salvoja. Niillä on tarkoitus parantaa vaivoja. Ja kai niillä voi tehdä jotain häijympääkin, vaikka aiheuttaa sokeutta. Mutta meille ei ole opetettu vielä mitään myrkkujen tekemistä. (s. 28.)

- Tutkikaa kasvikirjoja ja valitkaa sieltä jokin oudon niminen kasvi. Keksikää, mihin vaivoihin tai kenelle siitä voisi olla apua tai haittaa. Keksikää valmistusohjeita ja taikoja.

KYKYJÄ

Muutamilla ihmisillä on synnynnäisesti aivan erityislaatuisia kykyjä. Olethan sinä huomannut? Jotkut ovat vaikkapa musiikillisesti lahjakkaita, toiset osaavat piirtää erityisen hyvin ja muutamat menestyvät urheilussa. Eräillä meistä on lahjakkuutta, miten sen nyt sanoisi, toisenlaisten todellisuuksien kanssa. Me näemme ja koemme asioita, joiden olemassaolosta muilla ihmisillä ei ole aavistustakaan. Me voimme myös hankkia eräitä – hm – taitoja, joita muut ihmiset eivät pysty oppimaan, vaikka harjoittelisivat koko ikänsä. Tietenkin meidänkin täytyy harjoitella, se on kovaa työtä, mutta meillä on synnynnäinen ja aivan poikkeuksellinen taipumus oppia niitä taitoja. (s. 21.)

- Missä sinä olet hyvä? Missä haluaisit olla hyvä? Jos saisit valita jonkin kyvyn, joka liittyy taikuuksiin. Minkä valitsisit? Miten se vaikuttaisi sinun elämääsi? Kirjoita sellainen kohtaaus päivästäsi, jossa kykysi tulee jollain tavalla esiin. Entä jos sinun pitäisi salata kykysi? Millaisessa tilanteessa voisit joutua pulaan kykysi kanssa?

KOTIKONTUJEN TONTTUJA JA HALTIJOITA

On hyvä tietää jotakin olennoista, joiden kanssa joutuu tekemisiin ehkä useinkin. Täytyy sanoa, että nämä kotitontut ja talonhaltijat ovat kyllä kerrassaan hyödyllistä väkeä, mutta heistä on tiedettävä muutama perusasia. Ovat melko herkkiä pahastumaan ja saattavat olla varsin pitkävihaisia. (s. 33.)

▪ Keksi oman kotiisi tai kotiympäristösi oma tonttu tai haltija. Kuka hän on? Miten häneen voi törmätä? Hoitaako hän koko kotianne vai vain jotain tiettyä paikkaa, kuten saunaa, ulkovarastoa, vaatekoveroa, kellaria, ullakkoa, jauhokaappia tms.? Millainen kotitonttu tai haltija teillä mahtaa majoilla? Keksi hänelle nimi, ulkonäkö, luonteenpiirteet, työtehtäviä, mistä huomaa, että on tai ei ole hoitanut hommiaan? Millaisia kohtaamisia kotiväelläsi on kotitontun kanssa ollut tai mahtaa tulla tulevaisuudessa? Mistä asioista hän pitää ja mitä ehdottomasti inhoaa? Mitä asioita kannattaa ottaa huomioon, kun asuu kyseisen tontun kanssa?

VÄKITIETOA

- *Mitä tämä on oikein olevinaan, Liina kysyi Siriltä kuiskaten.*
- *Väkitietoa. Pirtapaula uskoo, että kaikkia näitä satuolentoja on oikeasti olemassa, Siri virnuili silmiään pyöritellen. – Minä en ainakaan ole nähnyt niitä ikinä, paitsi satukirjoissa. Peikkoja! Kas kun eivät käske lassota lohikäärmeitä lemmikeiksi.*

Melkein kuin olisi kuullut Sirin sanat, Anniinan ystävä Anri Vilhunen nosti kätensä.
Pirtapaula nyökkäsi hänelle ystävällisesti.
- *Miksei me mieluummin tutkita lohikäärmeitä, merenneitoja, kentaureja, fauneja ja yksisarvisia ja muuta sellaista kivaa? Anri kysyi.*
- *Ensin on tunnettava nämä omat kotoperäiset lajimme, kultaseni, sillä todennäköisemmin joudut tekemisiin niiden kanssa kuin joidenkin harvinaisten trooppisten tai subtrooppisten tai itämaisten lajien kanssa, Pirtapaula vastasi sädehtien. (s. 51.)*

▪ Tutustu kotoperäisiin lajeihimme, jotka on lueteltu kirjan sivulla 50. Saat niistä lisätietoa esimerkiksi Marjut Hjeltin kirjasta Lumoava haltijakansa (Karisto 2011). Mikä laji sinusta tuntuu kaikkein läheisimmältä? Usein ajatellaan, että ihmisetkin voi jakaa maailman peruselementtien mukaan veden, ilman, maan ja tulen ihmisiin. Mieti, mikä kuvaisi sinua kaikkein parhaiten. Jos kuuluisit johonkin näistä lajeista, mikä se olisi? Mikä olisi sinun nimesi ja millaiseksi muuttuisit? Mitkä piirteet saisivat sinussa vahvistusta ja mitkä ehkä heikkenisivät? Kerro elämästäsi tuon uuden lajin edustajana.

MYSTISIÄ KIRJOJA

Selkämysten kirjaimet järjestyivät uudelleen, ja äkkiä heidän edessään levittäytyi riveittäin kangas- ja nahkakantisia kirjoja, joiden aiheet ja nimet olivat hämmentäviä:

Kaikki mitä olet aina halunnut tietää noidista ja noituudesta

Wanhat loitsut ja niiden sovellutukset

Wanhat lemmentaiat

Viirihelan parempi loitsukirja

Sopu sijaa antaa – Kuina eri väet voivat elää rauhanomaisesti rinnakkain

Viimeinen suuri Wäkitaistelo
Naapuriapua – väkienvälinen yhteistyö ja avunanto
Shamaanin matka
Voimaeläimet ja niiden käyttö
Leijutuksen perusteet
Leijutuksen alkeet
Leijutussovellutuksia edistyneille
Mielenvaltaus ja ajatusten lukeminen
Mielen erkaannutus ja etiäisten käyttö
Erkaannutusta edistyneille
Johdatus taikuuteen
Etiäiset ja niiden tulkitseminen

- Tässä on lueteltu valtava määrä uskomattomien kirjojen nimiä. Valitse yksi kirja ja kirjoita siihen sisällysluettelo. Mitä kirja mahtaa sisältää? Kirjoita myös joitakin lukuja kirjaan.
- Miltä kyseinen kirja mahtaa näyttää? Askartele oma kirja ja tee siihen kuvituksia? Millaisella fontilla teksti on kirjoitettu? Millainen kirjan etu- tai takakansi on? Mitä takakansiteksti kertoo kirjan sisällöstä? Kirjoita oma takakansi teksti sekä mainosteksti kirjasta. Pitäkää luokassa kirjanäyttely.